

F ö r o r d.

Många torde anse, att, då Normalupplagan a. Kgl. Bibelkommissionens öfversättning af Nya Testamentet vunnit så allmänt erkännande, det är onödigt, ja, för den goda saken menligt att framkomma med ett nytt öfversättningsförsök. De skäl, hvarpå vi detta oakadt beslutat oss för att utgifva en ny, betydligt reviderad upplaga af den s. k. Lektorernas öfversättning af Nya Testamentet, äro i korthet följande:

1. Vi tro, att, äfven om det är godt att äga en auktoriserad öfversättning af de heliga skrifterna, det ej kan skada, om det jämte denna äfven finnes andra, efter något olika grundsatser utarbetade öfversättningar. Grundtextens mening kan nämligen ofta genom jämförelsen framstå i klarare ljus.

2. Sedan sista upplagan af Lektorernas öfversättning stereotyperades, hafva flera arbeten utkommit, hvilka lämnat värderika bidrag till textkritiken,

den rätta uppfattningen af svårare ställen, samt det med vårt språk mest öfverensstämmande uttrycks-sättet. Vi nämna här särskildt professor *Myrbergs*, lektor *Waldenströms*, biskop *Bugges*, prosten *Setrei* (öfver evangelierna), docent *Kolmodins* (öfver Tesselon-brev.) m. fl., och icke minst Bibelkommissionens normalupplaga af år 1883. Det kan då ej synas underligt, att vi, fasthållande vid åtskilliga grundsatser, som varit de ledande vid vår öfversättning, velat med denna införlifva det myckna goda, som vi funnit i ofvannämnda arbeten.

3. Äfven anse vi, att normalupplagan på icke så få ställen är behäftad med brister, som böra påpekas, innan den undergår sin slutliga revision och blir allmänt antagen. Dessa brister kunna ordnas under följande kategorier:

a) *Brist på konsekvens och trohet mot grundtexten.*

Samma grekiska ord är emellanåt i likartadt sammanhang onödigtvis öfversatt på olika sätt. Det mest slående exemplet härpå är *δικαιώω*, som återgifves ömsom med *rättfärdiggöra* (Ag. 13: 39; Rom. 3: 28, 30; 4: 2; 5: 1, 9; Gal. 2: 16, 17); *rättfärdiga* (Mt. 11: 19; Rom. 3: 20, 24; 6: 7; 8: 33); *göra rättfärdig* (Rom. 3: 26; 4: 5; Gal. 3: 8); *varda rättfärdig* (Gal. 3: 11); ehuru *rättfärdiga* kan begagnas öfverallt och klarast uttrycker ordets betydelse. *Ἰλασσομαι* och *καταλλάσσω* öfversättas båda med *försona*, ehuru *förlika*

passar på alla ställen, där det senare förekommer. *Μορξία* (äktenskapsbrott) och *πορνεία* (hor, horeri) öfversättas alltid lika, ehuru orden hafva olika betydelse. *Himmelen* brukas på många ställen i st. för *himlarna*. *Människosonen* är ej så troget som *människans Son*. Det står ju bestämd artikel framför båda orden; annars borde man ock säga *Gudasonen* i st. för *Guds Son*. *Evigheternas evighet* är ej så troget som *evigheternas evigheter*. I 1 Kor. 16: 13 står: *varen män* (i st. för *bevisen eder som män*); i 2 Kor. 5: 4 står: *tältet* (i st. för *tälthydda* eller *tält-hus* v. 1); i 2 Kor. 11: 4 står *fördrogen* (i st. för *fördragen*); i Gal. 2: 2 är *spörjande* tillagdt och vilseledande; i 1 Kor. 15: 14, 17 äro *κενός* och *μάταιος* öfversatta med samma ord. Ehuru *ίερόν* och *ναός* uttrycka olika saker, det förra hela tempelgården med dess byggnader, det senare blott själfva templet, begagnar normalupplagan alltid samma ord för båda. *Τέχνον* och *παιδίον* och *νήπιος* öfversättas alla med *barn*, ehuru detta ord har två ganska olika betydelser; t. ex. Gal. 4: 1 *Så länge arfvingen är barn* (= litet barn), och Gal. 3: 26 *I ären alla Guds barn* (antingen I ären stora eller små). Skillnaden mellan *σαρξικοί* och *κατὰ σάρκα* eller *ἐν τῇ σαρκί ὄντες* iakttages ej; Paulus använder det förra äfven om kristna (1 Kor. 3: 1), det senare om oomvända (Rom. 8: 5, 8).

Aoristen har alltför ofta blifvit öfversatt med perfekt, ehuru imperfekt vore det rätta.

Svenskans benägenhet att bruka satsbindning i st. för satsfogning har allt för ofta fått göra intrång på troheten; t. ex. Jh. 1: 36 *Och han såg på Jesus, som kom gående, och sade* (i st. för Och när han såg på Jesus, som gick där fram, sade han); 1 Pet. 2: 1—5 *Så läggen nu bort all ondska . . . och åstunden . . . och gån till honom, den lefvande stenen . . . och låten eder . . . uppbyggas* (i st. för Läggande därför bort all ondska . . . åstunden . . . Och kommande till honom, den lefvande stenen, . . . uppbyggen äfven I eder). 2 Kor. 11: 8 *Andra församlingar har jag plundrat och tagit lön, bör vara: Andra församlingar plundrade jag, i det att jag af dem tog lön.* 1 Pet. 1: 22 *Gören edra själar rena . . . och älsken hvarandra m. m.* (i st. för *Efter som I hafven renat edra själar . . . så älsken hvarandra*). Det är nämligen ofta af vikt att antyda, hvad grundspråket anger som hufvudsak, genom att bruka hufvudsats, och som biomständighet, genom att bruka bisats.

Som en otrohet bör anmärkas, att likheten mellan *ἀναπαύω* i Mt. 11: 28 och *ἀνάπαυσις* i v. 29 ej är antydd; det förra är öfversatt med *vederkvicka*, det senare med *finna ro*. I Lk. 10: 15 är *ἄδης* öfversatt med *afgrunden* (i st. för dödsriket). I Jh. 5: 20 är *ἔργα* öfversatt med *verk*, men i v. 39 med *gärningar*. I Jh. 7: 19 är *ποιεῖν* öfversatt med *hålla* (lagen) (i st. för *göra* (lagen).)

b) *Brist på tydlighet.* Som vårt utan ömsmo

är preposition och konjunktion, är det ibland nödigt att genom tillägg af *allenast* antyda, att det är fråga om det senare *utan*; detta uraktlåter normalupplagan i allmänhet; t. ex. Gal. 6: 15 *I Kristus Jesus gäller hvarken omskärkelse eller förhud, utan en ny skapelse* (i st. för *utan allenast en ny skapelse*).

Det är ofta oklart, om *en* är obestämd artikel eller räkneord. Då $\epsilon\zeta$ förekommer i grekiskan, bör därför ofta *en enda* begagnas i svenskan, hvilket normalupplagan vanligen försummar; t. ex. Ef. 4: 4 *En kropp* (i st. för *En enda kropp*).

Ej heller gör normalupplagan alltid klart, hvar till ett relativpronomen hänförelse sig; t. ex. 2 Tim. 3: 6 *som intränga i husen och fånga kvinnfolk, hvilka äro belastade* m. m. Man undrar här, om *hvilka* syftar på dem, *som intränga i husen*, eller på *kvinnfolk*; om man inskjuter *sådana* framför *kvinnor*, så upphör all oklarhet. I 2 Tim. 1: 8 står *Guds kraft, som har frälst*. Om man inskjuter *hans* framför *som*, blir det klart, att relativet syftar på Gud. I Rom. 6: 11 kan *levven* vara imperativ likaväl som indikativ; om man i stället sätter *levvande*, upphör all ovisshet.

c) *Mindre god eller föråldrad svenska*. Normalupplagan har ej iakttagit, att, då en uppmaningsats samordnas med en påståendesats, den senare i svenskan antar form af en eftersats, men i grekiskan (och många andra språk) förbindes med den förra genom $\kappa\alpha\iota$ (et, and etc.). Här af lider stundom

äfven tydligheten eller kraften, t. ex. Mt. 11: 28 *Kommen till mig . . . , och jag skall (i st. för så skall jag) vederkvicka eder*; Mt. 7: 7 *Bedjen och eder skall varda gifvet*. En och annan gång begagnar dock normalupplagan det svenska uttryckssättet, t. ex. Mt. 6: 33 *Sökten först efter Guds rike, så skall allt detta tillfalla eder*.

I Lk. 21: 34 brukas *svalg* i den numera ovanliga betydelsen af *fråsseri*.

Rom. 2: 14 *Det lagen bjuder* är för fritt (i st. för *det, som tillhör lagen*).

I Rom. 1: 11 med flera ställen konstrueras *berömma* med *i* i st. för *af*.

Gillen (Gal. 5: 21; 1 Pet. 4: 3) förekommer nästan endast i sammansättningar (t. ex. *supgillen*) och bör utbytas mot *vilda upptåg*.

Hvilkendera af dem, af dessa (Lk. 7: 42; Ap. 1: 24) äro pleonasmer, emedan ändelsen *dera* redan betyder *af dem*.

d) Mera betydande öfversättningsfel synas oss följande vara:

Prepositionen *utan* brukas oftast (ej alltid) i stället för *utom*, ehuru grekiskan har olika ord, och svenskan ej gärna förväxlar dem; t. ex. Mt. 12: 24 *Denne utdrifver icke de onda andarne utan med Beel-sebul*; Mt. 19: 17 *Ingen är god utan Gud allena*; Lk. 5: 21 *Hvem kan förlåta synder utan Gud allena?*

Kaí γὰρ öfversättas i allmänhet med *ty äfven*, ehuru orden enligt Passow-Gumælius (sid. 540) bäst återgifvas med *ty ju*. Följden har varit, att på flera ställen meningen alldeles förvridits; t. ex. Mt. 8: 9 *Ty äfven jag är en människa*, (i st. för *ty jag är ju (bara) en människa* (i motsats mot dig, som är Gud).) Krigshöfdingen vill tydligen säga: Om jag, som är blott en människa, kan göra mitt ord åtlydt, huru mycket mer skall icke du kunna göra det, du som är Gud! Mt. 15: 27 *Ty äfven hundarna äta ju af de smulor* (i st. för *ty hundarna äta ju af de smulor*) m. m. *Äfven* grumlar hela meningen, ty hvilka andra än hundar äta af smulorna under bordet? Och kvinnan hade ju blifvit kallad en hund. Huru omöjligt det är att öfversätta *καί γὰρ* med *ty äfven*, synes klarast af Ebr. 12: 29 *Ty vår Gud är ju en förtärande eld* (här har ock normalupplagan ej öfversatt *καί*).

Normalupplagan skiljer ej alltid mellan direkt och indirekt anföring, utan låter förleda sig därpå, att grekiskan ofta brukar *ὅτι* framför den förra och stundom utlämnar det framför den senare; t. ex. Mt. 28: 13 *Sägen, att hans lärjungar kommo om natten och stulo honom bort, medan vi sofvo*. Därigenom att *att* bibehålles, blir talet indirekt, och *vi sofvo* kommer att syfta, icke på de tilltalade eller krigsmännen, utan på de talande, d. v. s. öfverstepresterna. Ett motsatt fel är begånget i Jh. 20: 17, där ett *att* måste tilläggas framför: *Jag far upp till min Fader*

m. m. för att jag skall syfta på Frälsaren; utan att blir talet direkt och jag syftar på *Maria Magdalena*.

Ehuru *κοπιάω* kan betyda både *arbeta* och *vara trött*, är det utan tvifvel oriktigt att i Mt. 11: 28 öfversätta det med *arbeta*, i st. för *vara trött* (såsom i Jh. 4: 6) eller *uttröttad*.

I Mt. 27: 53 böra orden *efter hans uppståndelse* ej hänföras till *gingo ut ur grifterna*, utan till *kommo in i den heliga staden*. När det förra skedde, är ej sagdt, dock är det ej troligt, att de uppståndna stodo i sina grafvar från långfredagen till påskdagen.

Lk. 5: 17 *Dem* mellan *göra* och *helbrägda* är öfverflödigt och kan i detta sammanhang ej hänföras till andra än fariseerna och de lagkloka; men detta är ju icke meningen.

Lk. 17: 6 *Om I haden tro som ett senapskorn, så saden I m. m., bör vara: Om I haden tro som ett senapskorn och saden m. m., så skulle det lyda eder.*

Jh. 9: 17 *Hvad säger du om honom, att han öppnade m. m., bör vara: Hvad säger du om honom, eftersom m. m.*

Jh. 18: 23 *Visa, att det är orätt bör vara: Vittna, att det är orätt.*

Ag. 1: 5 *I vatten bör vara: med vatten.*

Ag. 2: 26 *ἐτι* är ej öfversatt.

Ag. 8: 32 *Innehållet af den skrift, som han läste, bör vara: Det stycke af skriften, som han läste.*

Ag. 10: 3 *Han såg en ängel komma in och säga, bör vara: Han såg en ängel, som kom in och sade. Man kan ej se någon säga.*

Ag. 10: 23 Här och på flera ställen i Ag. brukas *fara* i stället för *gå*. *Fara* inger föreställningen af ridande, åkande eller seglande.

Ag. 13: 26; 17: 28 *släkte* bör vara *släkt*. Det förra betyder *generation, folkstam, det senare familj*, hvilket ju här är meningen.

Ag. 20: 16 *Inträffa i* skulle antyda, att Paulus på pingstdagen *ankom* till Jerusalem, men meningen är, att han då ville *vara* där.

Ag. 25: 20 *Angående undersökningen* bör vara: *Angående tvisten.*

Ag. 27: 39 (*De kände icke igen landet*), *utan blefvo varse m. m.* bör vara: *men blefvo varse m. m.*

Ag. 28: 9 *Andra* bör vara: *de andra.*

Ag. 28: 14 *Så kommo vi till Rom* bör väl vara: *Så gingo vi till Rom.* Först i v. 16 talas det om Pauli ankomst till Rom, och i v. 15 berättas det, att bröder gingo ut ur Rom för att möta honom utom staden.

Ag. 28: 16 *När vi kommo in i Rom*, bör vara: *När vi hade kommit in i Rom*. Vi veta ej, om tillståndet att bo för sig själf gafs Paulus genast efter ankomsten.

Rom. 5: 17 *Rikligen undfå* m. m. bör vara: *Motaga nådens öfverflöd* (det förra fäster uppmärksamheten på trons större eller mindre styrka, det senare på nådens storhet).

1 Kor. 14: 24 *Ogillad* bör vara: *Öfverbevisad*.

1 Tess. 4: 8 *Som har gifvit sin Helige Ande ibland oss* (eller *eder*) bör vara: *Som gifver sin Helige Ande till oss* (eller *eder*).

Tit. 2: 5 *Rena* bör vara: *Kyska*.

Ebr. 13: 16 *Med sådana offer tückes man Gud* bör vara: *Till sådana offer har Gud välbehag*.

Upp. 19: 6 *Intagit riket* bör vara: *Blifvit konung*.

4. Till slut och i all synnerhet önska vi att frambålla följande med troheten mot grundtexten sammanhängande grundsatser:

a) att då flera läsarter hafva goda stöd för sig och man således ej med visshet kan veta, om den i texten valda är den äkta, den eller de andra upptagas i en not;

b) att då goda uttolkare äro af olika mening

om betydelsen af ett visst ställe eller om rätta sättet att återgifva det, jämte den i texten anförda tolkningen äfven den eller de andra upptagas i en not;

c) att då det till följd af språkens olikhet eller grundtextens dunkelhet ansetts nödigt att tillägga något ord för att göra meningen klarare, detta ord tryckes med kursiv stil;

d) att då något eller några ord blifvit af bibelkritiken utmönstrade, såsom troligtvis inskjutna af någon afskrifvare, de ej böra helt enkelt utlämnas, utan bibehållas, ehuru med angifvande af deras betviflade äkthet. (Vi hafva begagnat klammer omkring ett sådant eller sådana ord). Det kan ju hända, att bibelkritiken, som ej ännu sagt sitt sista ord, om en tid till följd af nyupptäckta manuskripter m. m. finner, att hvad som ansågs oäkta verkligen tillhör grundtexten. — Härvid bör märkas, att man icke däraf, att ett eller flera ord i vår öfversättning inneslutits inom klammer, eller till och med uteslutits, alltid bör draga den slutsatsen, att de icke alls förekomma i nya testamentet. Ofta äro de såsom ett slags parallellspråk tillagda, emedan de förekomma på ett annat ställe i enahanda sammanhang. T. ex. Mt. 18: 11 är troligen icke äkta, medan Lk. 19: 10 utan gensägelse är det. Orden *dig är svårt att spjärna mot udden* äro obestridda i Ag. 26: 14, men så allmänt utdömda i Ag. 9: 5, att vi ansett oss böra utesluta dem.

Mätte nu detta arbete lända till Herrens ära
och till välsignelse för hans församling!

Stockholm i Juli 1896.

Ax. P. Falk,

G. S. Löwenhielm,

f. d. Lektor vid Nya Elemen-
tarskolan i Stockholm, Kyrko-
herde i Kumla.

f. d. Lektor vid Nya Elementarskolan
i Stockholm.

Nya Testamentets skrifter:

	Sid.		Sid.
Evangelium enligt Matteus	1.	Pauli 2:dra bref till Tessa-	
» » Markus	65.	lonikerna.....	395.
» » Lukas..	105.	Pauli 1:sta bref till Timo-	
» » Johannes	173.	teus	398.
Apostlarnas gärningar....	224.	Pauli 2:dra bref till Timo-	
Pauli bref till Romarna..	287.	teus	405.
» 1:sta bref till Korin-		Pauli bref till Titus.....	410.
tierna.....	314.	» » » Filemon ..	414.
Pauli 2:dra bref till Korin-		Brefvet till Ebreerna.....	415.
tierna.....	341.	Petri 1:sta bref.....	435.
Pauli bref till Galaterna.	358.	» 2:dra »	443.
» » » Efesierna.	367.	Johannes' 1:sta bref.....	448.
» » » Filipperna	377.	» 2:dra »	455.
» » » Kolosserna	383.	» 3:dje »	456.
» 1:sta bref till Tessa-		Jakobs bref.....	457.
lonikerna.....	390.	Judas' bref.....	464.
		Johannes' Uppenbarelse..	466.

